

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un șir peti 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Catedrala dela Alba-Iulia

Ziarele au adus știrea, că Sf. Sinod, în una din ședințele sale, a luat în discuție dependența eparhială a catedralei dela Alba-Iulia. Această catedrală a fost revendicată de episcopul militar, ca reședință a sa, apoi de eparhia Clujului pentru că s'ar afla pe teritoriul ei, și de eparhia de Alba-Iulia și Sibiu careia i-a fost atribuită de congresul național mitropolitan. În urma discuțiilor avute s'ar fi hotărât, ca această catedrală să fie dependentă de episcopia de Cluj.

Și ziarele mai adaogă: ministrul cultelor și artelor, dorind să dea folosințe publice catedralei dela Alba-Iulia, a hotărât să numească un preot și personalul necesar funcționării acestei biserici.

Tot mai nedumeriți ne găsim în fața actelor, cari mărturisesc de felul îngrijitor cum se tratează chestiunile bisericești din partea unor anumite fețe cu situații înalte în biserică.

Cu ce drept atribuie Sf. Sinod catedrala dela Alba-Iulia eparhiei Clujului? Este Sf. Sinod for de cădere și în cele administrative pentru mitropolia noastră? Noi știm atât până acum, că dela unire încoace, atribuțiile Sinodului episcopesc al nostru au trecut asupra Sf. Sinod, deodată cu intrarea PP. SS. ierarhi ardeleni în acest Sf. Sinod al țării. Iar aceste atribuții erau de natură pur spirituală, dogmatică și simbolică.

Încolo, organizația bisericii ardeleni a rămas în întregime în picioare, în frunte cu congresul național bisericesc. Chiar noul proiect de lege, care s'ar fi depus la senat, pentru organizarea unitară a Bisericii prevede: că Congresul național bisericesc al Mitropoliei Ardealului va continua să ființeze cu aceleași atribuții și cu același mod de constituire și funcționare. Legea însăși deci păstrează neatinată suveranitatea Congresului nostru.

Cel mai înalt for de legiferare și de îndreptățită dispunere, în afară de cele spirituale, dogmatice, sacramentale și rituale, în Biserica ortodoxă a Ardealului, e până acum singur congresul. Și totuși Sf. Sinod dela București ia hotărâri într-o chestiune de atribuție administrativă!

Se va zice: e vorba de jurisdicția canonică asupra unei catedrale! Ei bine, să ne lămurim.

Catedrala din Alba-Iulia se află azi de drept și de fapt pe teritoriul arhidiecezei de Alba-Iulia și Sibiu.

La înființarea episcopiei de Cluj, orașul Alba-Iulia, sediul unui protopopiat, cu ma-

ritatea parohiilor cari îi aparțineau, a fost atribuit noiei episcopii. Congresul național-bisericesc din 1921, suveran în drepturile sale — atunci ca și azi, — a restituit arhidiecezei de Alba-Iulia și Sibiu orașul Alba-Iulia, motivându-și hotărârea așa: Reîncorporarea aceasta se face în conformitate cu normele canonice, ca sediul vechii mitropolii să aparțină jurisdicției arhidiecezei, în frunte cu Mitropolitul, prin care se continuă seria mitropolilor de Alba-Iulia. Orașul Alba-Iulia, de care este legată ființa istorică a mitropoliei ort. rom. din Ardeal a rămas în strânsă legătură cu arhidieceza și după schisma dela 1700, iar în roul proiect, privitor la unificarea organizației bisericești arhidiecezei i s'a dat numirea de Alba-Iulia și Sibiu.

Eparhia Clujului, sub diferite pretexte s'a opus executării concluziunii congresuale din 1921 și — pentru a nu produce vrăjă în biserică — factorii de cădere au lăsat să se trăgăneze lucrul până a venit din nou chestiunea în desbaterea congresului național din 1924. În răstimpul de 3 ani s'a frământat în fel și chip chestiunea aparținerii orașului Alba-Iulia. S'au mobilizat deputații congresuali din eparhia Clujului, printr-o remonstrație-recurs, împotriva hotărârii congresului, s'a tratat chestiunea în sinodul eparhial de acolo, au fost puse în mișcare cele două parohii din orașul Alba-Iulia și s'a reușit să se mai câștige încă alte două parohii, din cele 33, pentru a adresa congresului același protest-recurs. În sfârșit s'a pus în mișcare întreg aparatul constituțional cu toate argumentele verosimile și mai puțin verosimile. N'au lipsit nici amenințări de apel la factorii în afară de biserică, semne ale unei mentalități anarhice. S'au utilizat toate resursele, dintr-o anumită parte, în vederea ofensivei decisive, în congresul din 1924. Și s'a dat aici o aprigă luptă parlamentară, dar cumpănită și demnă, de ar fi putut învăța mult parlamentarii politicieni. În sfârșit s'a ajuns la vot. Majoritatea covârșitoare a congresului a rămas pe lângă hotărârea veche de a se reîncorpora Alba-Iulia la arhidieceză. Deci chestiunea a fost decisă din nou, cum se cuvenea, cu toate mijloacele întrebuintate de eparhia Clujului, pentru a pleca cumpăna în partea sa. Aceasta este situația de drept, cunoscută de toată lumea, care nu vrea să se lege la ochi, punându-se la adăpostul faptului, că hotărârile congresului n'ar fi fost promulgate încă.

În tratative purtate între Sibiu și Cluj, până a nu se ajunge din nou în fața congresului, s'a încercat și soluționarea prin bună înțelegere. Sibiu a propus, ca una

din cele două parohii din orașul Alba-Iulia, pe teritoriul căreia se află catedrala încoronării, să aparțină Sibiului, pentru a se crea centru protopopesco pe seama parohiilor de pe vatra Mureșului, aparținătoare Sibiului. Cealaltă parohie protopopesco, de până aci, să rămână Clujului, tot ca sediu al protopopiatului, deși, — în trecut fie zis Alba-Iulia nu este sediu protopopesco firesc pentru parohii atât de îndepărtate.

Clujul n'a intrat în vederile acestea, care puteau soluționa frățește cauză bisericească, mai întâi, și numai în al doilea rând a eparhiei Clujului sau a celei de Sibiu.

Dacă a stat dărâz Eparhia Clujului în privința unei înțelegeri asupra orașului Alba-Iulia, a dat însă răspunsul clar, privitor la catedrală, — care singur ne interesează acum — spunând în act oficial că: «Biserica încoronării o lasă de bună voie în grija I. P. S. Sale Părintelui Mitropolit».

Clujul care, printr-o interpretare forțată, stănd pe punctul său de vedere, ar fi putut revendica și jurisdicția asupra catedralei încoronării, o lasă în grija I. P. S. S. Mitropolitului. Cum vine acum Sf. Sinod să hotărască altfel? Același Sf. Sinod, care și el opinase la fel, că acea catedrală aparține jurisdicției I. P. S. Sale Mitropolitului Ardealului.

Mai întâi a recunoscut această jurisdicție, când, revizuid o hotărâre anterioară cu totul contrară canoanelor, a decis ca sfîntirea acestei catedrale să o îndeplinească I. P. S. Sa Mitropolitul Ardealului. Apoi, în al doilea rând când în 1923 ministerul de război voia să așeze reședința episcopului militar în Alba-Iulia, Sf. Sinod, ocupându-se de cererea ministerului «dă în grija I. P. S. Sale și a Părintelui Episcop militar aranjarea situației cu locuința provizorie a acestuia din urmă». Sf. Sinod recunoaște deci, fără obiect de discuție, drepturile ierarhice ale I. P. S. Sale Mitropolitului asupra catedralei încoronării.

În baza situației create și în temeiul dreptului său de jurisdicție administrativă, consistorul dela Sibiu ia inițiativa și face propuneri ministerului de culte pentru darea catedralei în folosință publică, cerându-i să ia în buget personalul necesar.

Nimeni nu contestă deci jurisdicția a I. P. S. Sale Mitropolitului nostru și consistorului arhidiecezan asupra catedralei încoronării. Dimpotrivă, Clujul o recunoaște prin cuvinte răspicte; Sf. Sinod o susține, găsind că e singur competent a aranja chestiunea locuinței episcopului militar; ministerul își însușește propunerea consi-

storului dela Sibiu — și totuși, deodată, ca din senin, Sf. Sinod hotărăște să fie dependentă de episcopia de Cluj și dl ministru hotărăște să *numească D-sa* preot și personalul. Cu ce drept și în temeiul cărui raționament, ce îndreptățire stă la baza acestei hotărâri, ce nevoi urgente au pus în față Sf. Sinod, și pe dl ministru într-o chestiune care nu le aparține?

Ce mână ocultă operează aici și în ce vreme? Atunci când Chiriariul, în posesiunea drepturilor ierarhice, greu bolnav și în căutarea sănătății Sale, era departe peste granițele țării! Acesta să fie semnul *dragostei creștinești* de care se însuflețește Sf. Sinod al sfintei Biserici autocefale române, față de fratele greu încercat, în sănătatea lui? În lipsa lui de acasă, se dă năvală în cuprinsul stăpânirii Sale, ca într-o moșie pustie?..

Ni se pare că cumpăna judecării drepte a fost zăticnită de năvala veleităților personale, care se simțeau acum la largul lor, ca să se bucure de biruințe efemere, ce nu vor întârzia ca să-și resfrângă umbra neprielnică asupra celor ce le-au înscenat.

Investirea primului patriarh al României se va face — cum se comunică din București — la 21 Mai 1925.

Cu câteva zile mai înainte se va deschide sesiunea ordinară de primăvară a Sf. Sinod.

În prima ședință, Sinodul va alcătui programul ceremoniei investirii patriarhului.

Cârja, care va fi de aur, a fost comandată la Paris.

Biserica ortodoxă și bugetul Cultelor

Sub acest titlu a apărut în Nr. 86 al „Cuvântului” un interesant articol scris de „Un preot ortodox” din care reproducem următoarele:

Prin o comparație între sprijinul acordat de stat bisericii ortodoxe și acela acordat celorlalte biserici minoritare și în special celei catolice române (uniții), se vede cum statul național român favorizează bisericele minoritare în detrimentul bisericii majorității sdrăboșoare a cetățenilor, din contribuțiile cărora se sprijinesc acele biserici cu averi considerabile și cu tendințe mai mult sau mai puțin centrifugale.

Unele constatări sânt necesare, ca comparația să fie mai ușor înțeleasă. În țara noastră sânt cam 14 milioane de ortodocși (cu sârbi cu tot deci 80 la sută) și cam 3 jum. milioane alte confesiuni, (20 la sută) dintre cari cam 1.200.000 sânt gr.-catolici români (uniți), deci proporția între ortodocși și uniți este de 11 la 1. Natural ar fi ca și sprijinul cel dă statul, să se dea în această proporție, ținându-se socoteală și de situația materială a fiecărei biserici, ceea ce nu se face, cum vom vedea mai la vale. După statistice oficiale, din proprietățile bisericii la ortodocși din Mitropolia Ardealului revine câte un jugăr de pământ la fiecare 1777 suflete, pe când la uniți câte un jugăr la fiecare 7 (șapte) suflete, iar la catolici latini un jugăr la câte 6 suflete. Biserica unită are deci în proporția numerică de 253 de ori mai multă avere decât biserica ortodoxă din Ardeal. Cu toată averea imensă ce o au biserica unită și celelalte biserici minoritare, ele sânt sprijinite totuși mai mult decât cea ortodoxă, săracă în trecut, și săracă și umilită în prezent.

Bugetul întreg al ministerului Cultelor și Artelor este de 551.586,831 lei, care se repartizează astfel:

Artele, cam 121 milioane lei (22 la sută) (vezi stat. Nr. 162—175 și art. 336—7, 70—80, 83—94 și 96—7).

Ministerul Cultelor, cheltuieli personale și materiale cam 26 jum. milioane lei (4.8 la sută) (art. 1, 38—41, 44—7, 49—51 și 65).

Biserica gr.-cat. română (unită) 50.653,675 lei (9.2 la sută, stat. 62—8, 156 și art. 95).

Celelalte biserici minoritare (rom. cat., reformați, unitari, evanghelici, mahomedani și israeliți) 51.916,856 lei 9.4 la sută (stat. 71—93 și 157—161).

Biserica ortodoxă, 301 jum. milioane lei (54.6 la sută). (În această sumă se cuprinde și leafa cântăreților de biserici, întreținerii mănăstirilor, a școlilor de cântăreți, tipografia cărților bisericești și a ministerului și altele).

Biserica unită în loc să primească la unsprezece parte din bugetul bisericii ortodoxe conform proporției numerice a ei, primește a șasea parte abstrăgând dela imensa avere ce o are, — care încă ar fi trebuit să se aibă în vedere la împărțirea ajutorului de stat, — ceea ce constituie o mare nedreptate.

O și mai mare nedreptate se face cu preoții pensionați, văduvele și orfanii de preoți ortodocși, pentru ajutorarea cărora s'a luat la buget. art. 75 suma de 600.000 lei, iar pentru uniți 735.000 lei, (stat. 156).

Tuturor acestor nenorociri ai soartei din țara întreagă, cu pensii derizorii, li se dă mai puțin ajutor, decât vor fi de 10 ori mai mulți, și poate mai lipsiți, decât celor uniți.

Statul plătește 134 protopopi ortodocși (stat. 6 și 78 protopopi uniți (stat. 68); dintre

cari mulți au abia 3—10 parohii, cu abia 2—300 suflete, deși este ordin ministerial, care dispune ca fiecare protopopiat să aibă 20 parohii; față de uniți însă nu se aplică. Plătește apoi 37 de asessori consistoriali ortodocși și 28 asessori (canonici) uniți și 17 canonici rom.-cat. Protopopii ortodocși le dă cheltuieli de deplasare 500.000 lei (art. 42) iar la uniți 192.000 lei (stat. 156) aproape 40 la sută ca la ortodocși.

Pentru zidirea de biserici și case parohiale în comunele rurale (și urbane din Ardeal) pentru ortodocși se dau 4 milioane lei (art. 73). (Cam atâta cu cât se poate zidi azi o singură biserică), iar pentru uniți 600 mii lei (stat. 156), deci mai mult decât a șaptea parte.

Burse pentru străinătate pe seama studenților în teologie ortodocși 600.000 lei (art. 71), iar pentru uniți 100.000 lei plus alte ajutoare 150.000 (stat. 156) deci a șasea parte ca ortodocșilor. Pentru pregătirea clerului superior al bisericii ortodoxe cu 14 milioane de suflete — statul nostru oferă bagetela sumă de 600.000 lei, necesară pentru 5 bursieri în străinătate, ceea ce este încă o dovadă pentru interesul ce poartă educației clerului superior.

Dovadă despre „deosebitul sprijin” cel dă statul pentru nevoile bisericii ortodoxe, în vremurile de scumpete de astăzi, pot servi și următoarele cifre: pentru procurarea de cărți rituale, icoane pe seama bisericilor și instituțiilor culturale, școlare se bugetează 250.000 lei (art. 55) ear pentru procurarea de vase sacre, vestimente preoțești, arhierești, etc., alți 250.000 lei (art. 55) când bine se știe, cât au suferit bisericele noastre în război și cât sânt ele de lipsite de cele mai necesare obiecte pentru cultul divin.

Pentru întreținerea cultului bisericilor urbane — monumente istorice — cu totul cam 30 de biserici — se acordă suma bagatelă de 13.200 lei pe an (stat. 110) așa că la cele mai multe se dă abia 240 lei, ear la altele ceva mai mult.

Un caz analog de nedreptate s'a întâmplat în anul 1923, când cu repartizarea curbei Lalescu, asessorilor și personalului consistoriilor dela episcopiiile ortodoxe din Ardeal. Pe când asessorilor ortodocși li s'a acordat spor Lalescu începând cu 1 April 1923 abia 235 lei, pe atunci canoniciilor (asessori) uniți li s'a acordat 750 lei lunar (vezi interpelarea deputatului Dr. Ioan Lupuș în cameră). Deși s'a promiss rectificarea nedreptății, pe timpul de 9 luni din 1923 funcționarii ortodocși nu au primit până azi diferența promisă, fiind astfel păgubiți cu sume dela 3—6000 lei pe acest timp, fiecare din ei.

Cum se împacă acest tratament măster al Ministerului cultelor, cu următoarea declarație făcută de dl ministru cu ocaziunea recepțiilor făcute la Cluj în 21 Noemvrie 1923, las să aprecieze stim. cititori. «Trebuie să ținți seamă — a

FOIȘOARA

Graiul credinței

— Schiță din vremea războiului —

Ca împăratului din poveste, bătrânului diac al bisericii noastre îi rădea un ochi și îi plângea celalalt.

Ii rădea un ochi, că-i sosise acasă, de câteva zile, băietanul cel mai mare, de prin împărăția morții, de pe front. Și eră sănătos ca mălul, rumen ca trandafirul și cu stele de aur la guler. Ear celalalt ochi îi plângea, căci feciorul învățase doctoria prin școlile înalte ale apusului, era meșter iscusit de tămăduirea boalelor, slăvit de toată lumea, — dar îi lipsea ceva. Anume: credința.

Șopteau în taină neamurile și mai poveșteau și vecinii, că n'ar mai da nimic pe preoți și pe biserici. Cică, să le fi spus, că omul n'are 'n el suflet ca dobitoicul, și că, eartă-ne Maică Precistă, n'ar fi nici Dumnezeu, n'îmai «natură»...

Bietul diac cucernic care slujise, cu para dragostei și cu focul credinței, vechea strănă a bisericii, din primăvara tinereții până 'n earna bătrâneții sale, era măhnit adânc. Se opintea ca tatăl din Evanghelle să-și oprească băietanul pe muclea prăpastiei, dar el nu vocea. Îndrăgise

calea răstăcirii mai mult decât graiul dulce al părintelui.

Era o zi senină de vară. Soarele scutura puzderie de țanduri prin văzduh. Birnicii firii, plugarii vânătoși se scaldau în baa sudorilor, pe câmpul mănăși și vesel. Creștea buestru pârul porumbului. Vârtoamele învățau zorite bobul în spicul grâului. Se cocea în brezde fânul cu mirezmele lui diemierdătoare. Tatăl zise copilului:

— Ascultă, dragul tatii, în lunca din marginea satului ni-a rămas un mănunchi de fân nestrâns și o palmă de loc negreblat. Aș ieșge să-l isprăvesc. N'ai veni tu cu mine?

— Cum să nu viu? Diacul se închină lui Dumnezeu, iar eu, doctorul, mă închin naturii... Imi place mult, nespuse de mult.

Porniră. Bătrânul, alb ca oia, cu furca de lemn și cu grebla pe umăr, ear feciorul gras ca un urs, cu sabia în mână... Mergeau încet pe drum. Povesteau. Când unul, când altul. Așa:

— Copile, fii cumințe. Copile, ascultă de sfatul meu. Am și eu câteva clase și am școala lungă a vieții. Cerul cu stelele și pământul cu florile și cu făpturile ne povestesc multe multe despre bunătatea, înțelepciunea și mărirea lui Dumnezeu. Copile, tu-ți deschide urechile și le ascultă graiul. Cu mintea-l înțelegel Cu inima-l simțești! Și te 'nchină Ziditorului!..

— Tată, eu am privit adesea cerul înstelat învâluit în lumini de făclii nenumărate și el nu mi-a povestit niciodată despre bunătatea Ziditorului. Eu am privit adesea pământul înveșmântat în flori gingașe, încercat cu potop de făpturi și el nu mi-a povestit niciodată despre înțelepciunea și mărirea Făcătorului. Și pământul cu darurile sale nici azi nu-mi povestește nimic, nimic despre Dumnezeu!..

— Nu, nu copile, căci urechile tale sânt surde. Ele nu pot asculta nici graiul firii, nici învâjtura părintelui.

— Tată, sânt multe și mari datorințele copilului față de părinte. Le împlinesc toate, afară de aceasta. Tată, eu nu pot primi învâjtura d-tale; eu sânt omul științei! Și știința nu cunoaște tată.

Copilul tăcu. Și tăcea și tatăl. Pășeau munci de sentimente amare, printre casele mărunte, până ajunseră în pădurea din preajma sătulețului. Sălcămii înalți își tremurau crengile frumoase, passerile își cântau trilirile vesele, florile își împărtășiau parfumul, — numai ei se chinuiau cumpilți în sufletele lor învolorate.

Se opriră. O cruce de pătrălbă se înălța în slavă. Ear din poala ei curată țighele un izvor cu apă limpede, care potolea toată setea satului.

Lângă ea întâlneau o cofiță plină cu apă, proptită de trunchii ei mușchilor. Stăpâna cofi-

declarat di ministru — că biserica ortodoxă română din Ardeal se găsește, pe urma regimului vitreg, în multe privințe în situații inferioare bisericilor minoritare, că este de datoria noastră să lucrăm îndelunge pentru ridicarea nivelului acesteia... (Tel. Rom. Nr. 93/1923).

Comunicat

Dela oficiul protopopesc al Brașovului primim următorul comunicat:

Domnule Redactor, — Preoțimea ort. română din tractul protoresbital al Brașovului, în conferința ținută în 20 Februar a. c. în Brașov, după ce a luat cunoștință de cele ce s'au publicat în vreo câțiva numeri ai revistei *Crucea* în chestii care privesc biserica noastră din Ardeal, în genere, cât și care privesc afaceri bisericesti din Brașov, adânc mâhnită de cuprinsul lor, de duhul ce propagă și de scopul, ce urmărește, unanimitate, de față fiind preoții: Ioan Prișcu, V. Meret, Dr. Nic. Sînghe, Dr. Petru Debu, Vasile Sfetea, (Brașov), Ioan Maximilian, (Brașov Stupini), Ioan Broșu, (Brașov Dârste), Aurel Oancea, (Bacifaiu), Ioan Pascu, (Turcheș), Octavian Simțion, (Cernatu), Petru Leuca și Z. Novie Popovici, (Satulung), Ioan Bărbat, (Târlungeni) și Cărpiniș, Toma Ciurgiu, (Purcăreni și Zizin), Dumitru Greceanu, (Herman), Ioan Nan, (Sânpetru), Cornel Mărușan, (Crizbav și Satu-Nou), Ioan Marin, (Roibav) și Ioan Micu, (Bod), a hotărât să publice în Telegraful Român și Revista Teologică următorul comunicat:

«Preoțimea ortodoxă română din protopopiatul Brașovului, luând cu regret cunoștință de afirmațiunile neluminate și acuzările nedrepte, pe care revista *Crucea* le susține și le publică împotriva bisericii, conducătorilor și preoților ardeleni, care — fără a fi constituită numai din «doctrii distinși în teologie», — se consideră «încă» nelegată la mâini și are conștiința datoriei împlinite;

luând cunoștință și de născocirile tendențioase și de aprecierile răutăcioase privitoare la unele acte bisericesti, petrecute în sânul bisericii brașovene, acte legale, cinstite și îndeplinite în interesul bisericii și neamului, —

condamnă aceste ieșiri ale revistei *Crucea*, precum și duhul și scopul întru care sânt scrise. Primați șcl.

Brașov, în 25 Februar 1925.

Dr. Iosif Blaga,
protopop.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Tei era 'o copilă, ca de școală. Înghenunchea în fața crucii vechi. Buzele ei, ca două cireșe roșii, murmurau o rugăciune lină.

— Tată, mă doare sufletul văzând cum se înșală atâtea inimi nevinovate! Vezi cum înghenunche și acea copilă mărunță, în fața acestei cruci neputincioase?! Și cum se roagă cu mânușele încrucișate, lui Hristos?! Cere cu încredere să-i împlinească dorul inimii nevinovate! Dar Hristos n'o ascultă, căci e neputincios ca și crucea lui, și biata făptură mititică rămâne înșelată! Hristos și Maria și Iosif s'au putrezit de mult în sânul pământului și ei nu se mai amestecă în afacerile muritorilor!...

Se apropiară de copilă. O priviră lung cercetător. Era ca de șapte ani. Purta o haină ușoară, de culoare cenușie, era desculță și cu capul deasupra. Ochiul ei-i înșea închiși pe jumătate. Se ruga din inimă, din suflet. Buzele ei murmurau:

— Doamne, ajută tatăcu! Doamne, nu-l lăsa la rău și bătaie! Că tatăcu era așa de bun! Și mama tot plânge...

Tinărul îi zise:

— Tu ce cauți aici, copilă?

Ea tresări speriată. Își deschise larg ochii și privi cu încredere și cu sfială la oamenii cari o cercetau așa de adânc cu privirea.

— Eu, mă rog.

Aviz

Se aduce la cunoștința Onoraților preoți, cari au luat parte la cursul pastoral din anul 1924, că fotografia luată cu acel prilej înaltea bisericii catedrale, este gata — și se poate comanda la fotografii E. Fischer din Sibiu, pe lângă trimiterea înaltea a prețului de 150 Lei de bucată, plus 30 Lei — pentru porto recomandat și ambalaj.

Asociația clerului „Andrei Șaguna“

— Despărțământul Sibiu —

Convocare

În temeiul §. 9 din «Regulamentul pentru organizarea despărțământelor» convocăm

adunarea generală ordinară

a despărțământului Sibiu al Asociației clerului «Andrei Șaguna» pe ziua de *Joi* și *Vineri*, 26—27 Martie, în una din salele Seminarului Andreian.

Program:

1. *Joi*, la ora 8 lit. înainte Sfințită. Predică.
2. Deschiderea adunării.
3. Raport asupra activității pastorale a preoților și a cercurilor religioase. Darea de seamă asupra activității despărțământului.
4. Constatarea cotizărilor plătite. Inscrivere de membri noi.
5. Alegerea a 2 delegați pe lângă președinte la congresul viitor.
6. Istoricul primului sinod ecumenic și învțăturile stabilite la acest sinod.
7. Sfântul Atanasie ca model pentru preotul ort. al zilelor noastre.
8. Cărl ar fi mijloacele prin cari am putea întări și lăși ortodoxismul în patria noastră?
9. Meditație pentru pregătirea la mărturisire. Mărturisirea preoților.

Vineri:

10. Taina sfintei Euharistii.
 11. Liturgie și împărțășania preoților.
- Sibiu, la 7 Martie 1925.

Prof. Dr. A. Crăciunescu,
președinte.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat cu trenul de Duminecă seara la București.

Distincție. Rectorul universității din Strassburg a conferit dlui N. Iorga titlul de *doctor honoris causa* al acestei universități. Dl. N. Iorga a ținut o conferință despre problemele politice și de rasă în orientul european.

Preoții militari. La ministerul de război se lucrează la introducerea în cadrele de rezervă ale armatei a tuturor preoților, de toate riturile din țară, până la etatea de 60 de ani, conform art. 9 din legea clerului militar și alcătuirea anuarului respectiv, conform art. 27 și 29 din regulamentul acestei legi. Preoții până la etatea de 60 ani, de toate riturile, cari nu s'au prezentat încă la cercurile de recrutare spre a fi supuși cercetării medicale, sânt deasemenea rugați a se prezenta de urgență; alfel vor rămâne netrecuți în decret și anuar și vor avea să suporte rigorile legii ofițerilor de rezervă, ca nesupuși.

Lărgirea noțiunii «orfan» de război. Autoritățile în drept au enunțat ca principia, că sânt orfani de război și copiii orfani de mamă, a căror tată e invalid sau în imposibilitate de a-și crește copiii, fiind lipsit de mijloace.

Primăria orașului Sibiu.

Daonorat. Dl. Dr. *Nicolae Cărpinișan*, prim-nor în Cluj, și fiul zeosului nostru preot, N. Cărpinișan din Răhău, a fost decorat de M. Sa Regele cu decorația «Coroana României în grad de ofițer» pentru activitatea sa mănoasă în metropola Transilvaniei. Felicitări.

Pentru limba română. Văduva baroneasă Alexiu Nopcsa, deși înaintată în etate, s'a înscris la un curs de limba română de sub conducerea profesorului V. Ogrin din Arad.

Contra religiei. Guvernul din Moscova a delegat în Siberia o misiune specială «însărcinată să dovedească Siberienilor neexistența lui Dumnezeu». Instituțiile școlare din Siberia sânt obligate să propovăduiască copiilor «absurditatea religiei». Numeroase biserici au fost din nou sechestrate de către organizațiile comuniste și transformate în cluburi, dăncing, și localuri de desfrâu. Copiii preoților nu sânt admisi în școli. Studenții aparținând familiilor eclesiaste au fost expulzați din universități. Un grup de studenți a fost arestat la Moscova, pentru că membrii săi se întruneau regulat să citească biblia. — Tot guvernul sovietic mai scoate și un ziar «Fără Dumnezeu» plin de caricaturi anti-religioase și de articole injurioase la adresa religiei... Curat balamuc.

— Dar n'ai tu lucru mai bun decât acesta? Uite, cum se joacă acolo o ceată de băieți! Mergi și te joacă și tu! Lasă pe bătrâni să se roage.

— Eu mă rog pentru tătucl meu, dus la bătaie! Mă rog să-l ferească Dumnezeu de rele. Tătucl m'a învățat că rugăciunea-i tare plăcută înaintea Domnului!

— E poveste, copilă! Du-te și te joacă; Dumnezeu nu-ți are grija.

— Tătucl mi spunea că Tatăl din ceruri se îngrijește și de pui de vrabie.

— Nu crede, sânt vorbe, minciuni!...

— Tătucl nu m'a învățat minciuni! Tătucl n'a fost mincinos. Și nu mă lăsa nici pe mine să mintesc...

— Tu nu ști încă ce-i minciuna și ce-i adevărul. Spune, nu aveți voi acasă cruce?

— Avem.

— Atunci pentru ce ai venit aici să te rogi?

— Pentru ce?... Nu știți?... Nu.

— E făcătoare de minuni.

— Fântâna?

— Crucea.

— Se poate?

— Da.

— Cum?

— Poate scăpa de moarte pe tătucl.

— Și?

— Și-l poate aduce acasă.

— Și?

— Poate opri lacrimile mamei.

— Și?

— Și poate tămădui boala frățuclui.

— Și asta?

— Da.

— De unde știi?

— Odată au adus un om nebul înaintea ei și s'au rugat preoții pentru el aici și el și-a căpătat ear mintea. Roagă-te și dumneata cu mine, căci și-o poți dobândi și dumneata. Dumnezeu e bun și poate-ți dăruiește ear mintea! Vinol!... Și se roagă și moșul pentru d, ta, că-i diacul bisericii noastre... Veniți!...

Și începă a se rugă mai departe.

Tatăl și fiul rămăseră încremeniți. Nu se așteptau la astfel de grai al credinței. Abia reveniră. Cu'n zimbet binevoitor își luă tatăl de braț pe fiul său scăpat din școalele înalte ale apusului, pe doctorul slăvit, pe ofițerul cu stele de aur la guler, și-i vorbi cu bunătațe inimii și vorbe de părinte bun:

— Vezi, dragul tatii, că la noi copilele de școală sînt lecții mai înțelepte, decât «filosofii» tăi?... Fii cuminte!

Această păjanie să-ți fie de învățătură!...

A. Nana.

STIRI LOCALE

Nr. 139/1925 protop.

(21) 3-3

Producțiune școlară. Sâmbătă și Duminică în 7 și 8 Martie a. c. s'au jucat în sala teatrului nostru inițialele reprezentații ale feeriei *Flăcări de cicore*, text de El. Măgean și muzică de N. Oancea. Premiera acestei piese, la care și au dat concursul împrumutat doi zecești cultivatori ai gustului pentru umor, s'a desfășurat în cadrul puterilor de tineri diletați dela liceul de fete și al lui «Oh. Lazăr». Aceștia, și dacă nu sânt stăpâni pe măiestria artei teatrale și a cântului, au dovedit totuși laudabile silințe atât în părțile de solo, cât și în coruri, ear dansurile au fost încusit și grațios executate de mulțimea elevilor în costume de ghiocel, giroafe și lacrimioare. Sprinteni și hazli s'au strecurat pitici, în frunte cu vâtașul lor Barbăcote.

Subiecții feeriei, luat din legenda poporului, înfățișează pe Florica, floarea florilor, cum — îndrăgostită de berbanțul Zefir — respinge iubirea stântului Soare care, jignit în mândria sa de atotputernic și orbit de patimă, blastemă fetița și o prefăce în floare albastră de cicore.

Muzica feeriei d'asemenea utilizează motive din popor. Nu se distinge prin multă bogăție de imaginație, nici prin vigoare deosebită, autorul are însă direcție sănătoasă și netăgăduită pricepere muzicală, — și mai ales nu este pretențios în arta compoziției.

La sfârșitul piesei publicul și-a manifestat simpatia caldă pentru amândoi autorii, în semn că voește să încurajeze lucrările originale de seamă. (x)

Licitatie. Orașul municipal Sibiu va da în chirie, prin licitație publică, mai multe locații de *prăvălii și macelării*. Licitatia se ține în sala de ședințe a consiliului în zilele de 6 și 7 April 1925, la ora 9 a. m. Amănunțite și condiții de licitare se pot vedea în biroul dlui consilier Dr. Hermann Orendt în orele oficiale.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Cazuri de trecere la ortodoxie. A apărut broșura: «*Văzut-am lumina cea adevărată*», recent cazuri de trecere a uniilor la ortodoxie, însemnate de *Trandafir Scorobet*, asesor consistorial, Sibiu. — Scrierea părintelui Scorobet, intermedie pe acte cuprinse în *proces verbale*, conține adevăruri ce nu se mai pot răsturnă. D'aceia și a provocat indignarea, turna în vorbe pătimase, a foii *Unirea* din Blaj, — un motiv ca broșura să fie cu atât mai vădit respândită și citită.

Stupăritul. Apare lunar în Alba-Iulia, sub redacția dlui Nicolae Voinea, directorul școlii primare de stat și apicultor diplomat. La colaborare sânt rugați toți apicultorii abonați la revistă. Articolele și toate întrebările din branșa stupăritului să se trimită direct la adresa N. Voinea în Valdeci, posta Oraștie. Revista apare lunar în formă de broșură (cărțica în 16 pag.) astfel, că la finea anului se poate forma din ea o carte cu învățături și sfaturi folositoare. Scopul ei este: De-a semăna cunoștința din ramul stupăritului rațional, care este azi cel mai frumos și cel mai rentabil ram al economiei naționale. Preț abonamentului: Pe un an 80 Lei. Un număr 10 Lei. Abonamentul se trimite la I. Lupan, apicultor, Alba Iulia (Cetate).

Nr. 125/1925

(22) 3-3

Concurs repetiț

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Moșna, protopresbiteratul Mediașului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fașionate în coala B pentru întregirea venitorilor dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul indicat având a se prezenta în parohie în vreo Duminică sau sârbătoare spre a cânta, celebra și predica.

Mediaș, la 18 Februar 1925.

Oficiul protopopesc ortodox român al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mireea,
protopop.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Concurs repetiț

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Vorumlec, traciul Mediașului, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fașionate în coala B, pentru întregirea venitorilor preoțesți dela stat, și pe lângă sesiunea veche parohială, încă 7 jugăre sesiune parohială date prin reforma agrară.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesc în termenul susindicat, având a se prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare la sf. biserică spre a cânta, celebra și predica.

Mediaș, la 16 Februar 1925.

Oficiul protopopesc ortodox român al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mireea,
protopop.

În «Biblioteca Bunului Păstor» au apărut Nr. 1. «*Taina pocăinții*». Studiu pastoral de I. Hanzu. Preț 1 leu.

Nr. 2. «*Clerul și chestiunea alcoolismului*». Traducere de V. Oana. Preț 4 lei.

Nr. 3. «*La centenarul seminarului Andreian*». Disertație de Dr. A. Crăciunescu. Preț 1 leu.

4. «*Chemarea preoșimii noastre*». Considerații de actualitate, de mai mulți. Preț 5 lei.

Nr. 5. «*Sase predici pentru Duminicile postului mare*» și «*Un cuvânt pentru ziua Învierii Domnului*», de mai mulți. Preț 2 lei.

Nr. 6. «*Îndrăznești, eu am biruit lumea*». Predici pentru timp de răboi, prelucrate după I. Kessler, de Dr. N. Bălan, și I. Moșoiu. Preț 2 lei.

Nr. 7-8. «*26 Predici la credința creștină sau Tălcuirea Crezului*». Traducere de episcopul Nicodem al Hușilor. Preț 10 lei.

Nr. 9. «*Petru Maior și Unirea*» de părințele Terenție. Preț 2 lei.

Nr. 10. «*Schisma românească sau Unirea cu Roma*». Preț 1 leu 250.

Nr. 11. «*Studiul pastoral în biserică românească*», de arh. Iuliu Scriban. (Extras din *Revista Teologică*). Preț 20 lei.

Nr. 12. «*Ortodoxia și creștinismul apusean*». Prelucrare din rusește de P. S. Sa Nicodem, episcop al eparhiei Hușilor. Preț 1 leu 8.

Numerii 2, 3, 4, 7-8, 10, 11 și 12 se pot comanda la administrația «*Revistei Teologice*», Sibiu, str. Mitropoliei 32, trimițându-se pe lângă preț arătat mai sus și porto postal.

Au apărut:

Manuale de Limba română,
de E. Hodoș

I. Carte de citire și Gramatică,
[pentru clasa a 4-a secundară,]

II. Noțiuni de Stilistică și Poetică
și Carte de citire (pentru Istoria Literaturii); și

III. Elemente de Istoria Literaturii
Se găsesc de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu

Au sosit la Librăria Arhidiecezană
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminului, Semănătorului, Scriitorii români, Steana, Flacăra, Clape de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală, Lumea copiilor Steana copiilor, Astra nouă, Biblioteca clasică, Biblioteca inimii, Biblioteca Energia.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Preț 50 Lei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană****PRIBEGII**

comedie în 2 acte, localizare după NESTROY
de Dr. Sebastian Stanca

Preț 10 Lei. — Plus porto postal 5 Lei.

Vlăduțul mamei

comedie într'un act de LUPEANU

Preț 8 Lei. Plus porto postal 5 Lei.

La **Librăria arhidiecezană** se află
de vânzare:

1. Mineiul luni Mai

cu litere cirile, tipărit în Sibiu, în tipografia episcopescă la 1855, legal, ceva cam întrebunțat,
120 Lei.

2. Mineiul luni Octombrie

cu litere latine, tipărit în București, în tipografia
cărților bisericești la 1908, broșat, neîntrebunțat,
60 Lei.

4. Psaltirea

publicată românește la 1857 de diaconul Coresci,
reprodusă cu un studiu bibliografic și un glosar
comparativ de B. Petriceicu-Hasdeu. Ediția
Academiei Române. Tomul I. București, 1881,
legată solid, neîntrebunțat, 80 Lei.

În **Librăria Arhidiecezană**
a sosit și se află spre vânzare

Din viețile sfinților

I. Spre Emaus

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Preț: Lei 35-

plus spese postale: Lei 5-

De vânzare

Enciclopedia Română

de Dr. C. Diaconovich

Volumul: I, II, III legate.

A se întreba în

Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane